

10 fundamentalnych zasad gry na rynku Forex

Strategie osiągnięcia zysku

Tytuł oryginału: The 10 Essentials of Forex Trading:
The Rules for Turning Trading Patterns Into Profit

Tłumaczenie: Leszek Sielicki

ISBN: 978-83-246-3655-6

Original edition copyright © 2007 by The McGraw-Hill Companies, Inc.
All rights reserved.

Polish edition copyright © 2012 by Helion S.A.
All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą iStockPhoto Inc.

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://onepress.pl/user/opinie/10funf>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: onepress@onepress.pl

WWW: <http://onepress.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

SPIS TREŚCI

	Dedykacja	9
	Podziękowania	11
	Wprowadzenie	13
1	A więc chciałbyś inwestować na Foreksie?	15
	Dwa wilki	15
	Przestrzegaj zasad	18
	Twój osobisty test papierka lakmusowego	19
	Cel Twojego życia	29
	Podsumowanie	30
2	Wprowadzenie do Foreksu	31
	Historia rynku Forex. Jak się to wszystko zaczęło?	33
	Co to jest Forex?	35
	Rodzaje inwestorów	36
	W jaki sposób inwestorzy zarabiają?	38
	Byki i niedźwiedzie	39
	Rodzaje zleceń	40
	Filozofia Market Traders Institute	42
	Trzy poziomy inwestowania	43
	Rzeczywistość inwestowania	44
	21-dniowa reguła 3%	44
	Podsumowanie	45

- 3 Samodzielność dzięki oprogramowaniu transakcyjnemu 47**
- Zalety samodzielności 47
  - Jak określić kierunek rynku? 51
  - Wykorzystanie wskaźników do ustalenia punktu wejścia 53
  - Wykorzystanie wskaźników do ustalania strategii wyjścia 58
  - Inwestowanie w różnych horyzontach czasowych 60
  - Podsumowanie 61
- 4 Inwestowanie z wykorzystaniem świec japońskich 63**
- Historia świec japońskich 63
  - Jak odczytywać świece japońskie? 65
  - Odczytywanie wykresu świecowego 66
  - Jak znaleźć szczyt? 67
  - Rozróżnianie świec japońskich 69
  - Formacje świecowe 71
  - Wzrostowe formacje świecowe albo sygnały kupna 72
  - Formacje świecowe zapowiadające spadki albo sygnały sprzedaży 78
  - Inwestowanie z wykorzystaniem formacji świecowych 84
  - Podsumowanie 85
- 5 Finansowa gra wsparcia i oporu 87**
- Gra 89
  - W jaki sposób byki i niedźwiedzie zdobywają punkty? 90
  - Identyfikowanie szczytów i dołków 91
  - Opór i wsparcie 93
  - Nauka krótkiej sprzedaży 97
  - Wcześniejszy opór może stać się przyszłym wsparciem 100
  - Wcześniejsze wsparcie może stać się przyszłym oporem 100
  - Obserwacja przebiegu gry 100
  - Podsumowanie 103
- 6 Trendy i linie trendów 105**
- Trend jest Twoim przyjacielem 105
  - Inwestuj w trend, aż giąć zacznie się 107
  - Rozpoznawanie trendu wzrostowego 113
  - Wyznaczanie linii trendu wzrostowego 113
  - Znajdowanie i wyznaczanie wewnętrznych, zewnętrznych i długoterminowych linii trendu wzrostowego 115
  - Błędne sposoby wyznaczania linii trendu wzrostowego 118
  - Znajdowanie i wyznaczanie linii trendu spadkowego 120

- Znajdowanie i wyznaczanie wewnętrznych, zewnętrznych i długoterminowych linii trendu spadkowego 123
- Błędne sposoby wyznaczania linii trendu spadkowego 126
- Trendy wewnątrz trendów 126
- Kanały trendowe 126
- Znaczenie linii trendu 128
- Podsumowanie 128
- 7 Strefy kupna i sprzedaży 131**
  - Trendy 133
  - Strefy kupna i sprzedaży 135
  - Strefa sprzedaży 136
  - Otwieranie krótkiej pozycji na rynku, gdy wkracza on w strefę sprzedaży 139
  - Strefa kupna 140
  - Zajmowanie na rynku pozycji długiej, gdy wkracza on w strefę kupna 144
  - Podsumowanie 144
- 8 Tajemnica Fibonacciego 147**
  - Historia Fibonacciego 149
  - Ciąg liczbowy Fibonacciego 150
  - Ciąg Fibonacciego w przyrodzie 150
  - Związek pomiędzy zniesieniami i rozszerzeniami Fibonacciego 158
  - Znaczenie posiadania we własnym arsenale liczb Fibonacciego 164
  - Podsumowanie 166
- 9 Tajemnica Fibonacciego a rzeczywistość 169**
  - Ruchy Fibonacciego na rynku w dniu 11 września 2001 r. 169
  - Zniesienia Fibonacciego są wszędzie 174
  - Podsumowanie 176
- 10 Analiza fundamentalna 179**
  - Analiza danych fundamentalnych 179
  - Dni handlu a dni trendu 185
  - Zwiększone ryzyko inwestowania na podstawie danych fundamentalnych 187
  - Światowe systemy gospodarcze 187
  - Znaczenie danych fundamentalnych 189
  - Podsumowanie 193

- 11 Konsolidacja, bracketing, akumulacja — czyli trend boczny 195**
- Czynniki konsolidacji 196
  - Strategia 1. 198
  - Strategia 2. 200
  - Nie wszystkie dane fundamentalne powodują ruchy rynku 203
  - Strategia 3. 203
  - Pułapki na byki i pułapki na niedźwiedzie 204
  - Podsumowanie 205
- 12 Nauka zasad zarządzania kapitałem 207**
- Zarządzanie kapitałem — co to takiego? 207
  - Formuła zarządzania kapitałem 213
  - Ryzyko w kontekście nagrody 215
  - Wartości procentowe nic nie znaczą w sferze inwestowania 216
  - Podsumowanie 218
- 13 W ostatecznym rozrachunku 221**
- Po pierwsze — edukacja 225
  - Nasze nawyki mają kontrolę nad naszym życiem 225
  - Twój własny garniec złota 226
- Słowniczek 229**
- Skorowidz 235**

STREFY KUPNA I SPRZEDAŻY

BYŁO TO W ROKU 1984. Prom kosmiczny szykował się do startu, a Kennedy Space Center zleciło naszej firmie wykonanie laserowych odbitek zdjęć o wartości ponad 100 000 dolarów. Było to największe pojedyncze zamówienie, jakie dotąd w swojej karierze otrzymałem. Byłem tak podekscytowany, że czułem się, jakbym właśnie wygrał na loterii. Dumny jak paw zadzwoniłem do mojego przyjaciela Brada Wagnera i powiedziałem mu, że dostałem przepustki VIP na start wahadłowca i chciałbym, żeby dołączył do mnie podczas tego pamiętnego wydarzenia. Sekcja VIP-ów znajduje się tylko cztery i pół kilometra od platformy startowej i muszę przyznać, że start wahadłowca był jednym z najwspanialszych wydarzeń, jakie kiedykolwiek w życiu widziałem. Sam fakt, że ludzie są w stanie sprawić, aby tak ciężki obiekt oderwał się od ziemi, przekracza moją zdolność pojmowania, nie wspominając o tym, że kiedy wahadłowiec startuje, to nawet w odległości czterech i pół kilometra odczuwa się silne wstrząsy, jakbyśmy znaleźli się epicentrum trzęsienia ziemi, a powietrze wydaje takie dźwięki jak diamentowe ostrze tnące szybę.

Brad był dwa razy starszy ode mnie, dwa razy bardziej bystry i tysiąc razy bogatszy. Uczestniczył w konstruowaniu promu i poradził sobie znakomicie. Poznałem go, kiedy mieszałem na Hawajach, i momentalnie znaleźliśmy wspólny język. Był niezwykle bystry, mądry i odniósł sukces finansowy. Nie tylko miał jeden z najpiękniejszych domów na Hawajach,

miał też kilka innych w całej Ameryce. Przez lata pozostawaliśmy w kontakcie i uważałem go za jednego z moich mentorów.

Rzeczywistym motywem mojego zaproszenia Brada na start było to, że chciałem, aby przekonał się, iż tak jak on podążam drogą do sukcesu. Oprócz tego, że był dla mnie mentorem, był także kimś w rodzaju drugiego ojca. Znaliśmy się, kiedy walczyłem, aby związać koniec z końcem, i z jakiegoś powodu Brad bez osądzania wziął mnie pod swoje skrzydła, stale był moim mentorem i twierdził, że przypominam mu jego samego, kiedy był w moim wieku.

Na dzień przed startem zabrałem go ze sobą jednym z samochodów firmowych, aby doręczyć to warte 100 000 dolarów zamówienie. Kiedy wsiedliśmy do samochodu, aby dostarczyć odbitki, ani słowem nie wspomniałem o kwocie, na którą opiewała faktura. Chciałem poczekać i pokazać Bradowi całą sumę podczas jej inkasowania. Był zszokowany wielkością zamówienia. Kiedy wyszliśmy, powiedział: „100 000 dolarów to dużo pieniędzy! Wow, jak na swój wiek, radzisz sobie świetnie!”. Wtedy 100 000 dolarów to *naprawdę* było dużo pieniędzy, a ja *rzeczywiście* radziłem sobie świetnie, jak na swój wiek. Z czasem uczymy się, że wszystko jest relatywne. Jak to się mówi, „miliard dolarów to już nie to, co kiedyś”.

Nigdy nie zapomnę naszej podróży z powrotem do biura. Dotarliśmy do punktu poboru opłat, w którym zażądano od nas 1 dolara. Wyjąłem portfel, wyciągnąłem garść setek i podałem jedną pracownikowi w budce.

„A nie ma pan drobnych?”, zapytał pracownik.

„Nie”, odpowiedziałem.

„A może pański przyjaciel miałby jakieś drobne?”.

Brad sięgnął do kieszeni i podał mi banknot 1-dolarowy, który wręczyłem pracownikowi punktu poboru opłat. Kiedy odjeżdżaliśmy, Brad spojrział na mnie i powiedział: „Jedną z najcenniejszych lekcji, których trzeba się w życiu nauczyć, jest ta, że *nic nie trwa wiecznie*”.

Zapytałem szybko: „Co masz na myśli?”.

Brad ciągnął: „Widzisz ten portfel pełen setek?”.

„Tak”, odpowiedziałem.

„Každy głupek może zarobić pieniądze, ale tylko mądry człowiek potrafi je utrzymać. Możesz wierzyć lub nie, ale ja codziennie budzę się, walcząc o utrzymanie tego, co mam. Istotniejsze pytanie brzmi...”, przerwał, spojrział mi w oczy i powiedział: „Jak długo będziesz w stanie utrzymać to, co do tej pory zdobyłeś?”.

Nie byłem pewien, jak odpowiedzieć, znalazłem się między młotem arogancji a kowadłem niewiedzy i poczułem, że aby się wydostać, najlepiej posłużyć się pokorą. Odpowiedziałem więc: „Nie wiem, miałem nadzieję, że mi pomożesz i powiesz”.

Brad stwierdził: „Spójrz na niebo. Dziś jest słonecznie, jutro może być pochmurno. Dzisiaj jesteś szczęśliwy i stoisz na szczycie świata, z wszystkimi tymi setkami w kieszeni, ale w ciągu najbliższych kilku dni może zdarzyć się coś, co wprawi cię w przygnębienie i spowoduje konieczność wydania wszystkich tych pieniędzy”. Potem powtórzył to, co powiedział wcześniej: „Pamiętaj, *nic nie trwa wiecznie*”.

To, co powiedział potem, było równie ważne, ale zrozumiałem to dopiero 10 lat później.

Brad kontynuował: „Ponieważ nic nie trwa wiecznie, to kiedy sytuacja zaczyna się zmieniać z dobrej na złą lub odwrotnie, natura gra fair i zawsze będą pojawiać się znaki, na które powinieneś zwracać uwagę. Te znaki są ostrzeżeniem, że nadchodzi zmiana. Jeśli zwrócisz na nie uwagę, zaczniesz przeprowadzać niezbędne poprawki, aby albo utrzymać to, co mógłbyś stracić, albo agresywnie próbować wydostać się z kłopotów, w których się znalazłeś”. Nigdy nie usłyszałem prawdziwszych słów.

Ucząc się inwestowania, musisz pamiętać, że „*nic nie trwa wiecznie*”. Zabawne i ekscytujące chwile z czasów nauki inwestowania nie trwają wiecznie i nie trwają wiecznie chwile złe i frustrujące, spowodowane nieuwagą i ponoszonymi stratami. Wszystko się kończy, ale istotne jest, aby szukać znaków, które ostrzegają nas przed końcem określonego trendu.

TRENDY

Forex to gra finansowa, w której przez 24 godziny na dobę uczestniczą byki i niedźwiedzie. To wieczna wojna, w której byki i niedźwiedzie walczą o kontrolę nad rynkiem. Walcząc o tę kontrolę, poruszają się w ramach trendów — wzrostowych i spadkowych.

Jeśli świece znajdują się powyżej zewnętrznej linii trendu wzrostowego, kontrolę sprawują byki i mają 80% szans na jej utrzymanie. Jeśli świece znajdują się poniżej zewnętrznej linii trendu spadkowego, kontrolę sprawują niedźwiedzie i ich szanse na jej utrzymanie również wynoszą 80%. Żadna ze stron nie jest jednak w stanie stale kontrolować rynku. Kiedy zadecyduje on, że należy zwiększyć prędkość wzrostu lub spadku, to porusza się powyżej lub poniżej wewnętrznej linii trendu.

Walka o kontrolę nad rynkiem trwa przez 24 godziny na dobę, 5 dni w tygodniu. Śledzenie tej gry jest niezwykle emocjonujące, a zarabianie w tym środowisku — nieco szalone. Aby zacząć zarabiać pieniądze, musisz jednak najpierw wybrać stronę i zająć pozycję. Wchodzisz na rynek i angażujesz się w coś, co jest całkowicie poza Twoją kontrolą. Aby osiągnąć stałe

zyski, musisz nauczyć się ustalać, kto sprawuje kontrolę nad rynkiem, dzięki czemu będziesz mógł wybrać stronę byków lub niedźwiedzi.

Na szczęście jedno kliknięcie myszką umożliwi zmianę drużyny w każdej chwili, 24 godziny na dobę, tyle razy, ile chcesz. Pipsy i zysk można sobie zapewnić po obu stronach i nikt nie uzna Cię za zdrajcę, jeśli rano będziesz bykiem, po południu niedźwiedziem i znów bykiem w nocy.

Jeśli inwestujesz w określonym kierunku, to rynek jest Twoim przyjacielem tak długo, jak długo znajduje się w trendzie zgodnym z kierunkiem Twojej inwestycji. Dlaczego jest Twoim przyjacielem? Dlatego, że zarabiasz pieniądze. W chwili kiedy rynek zaczyna przenikać linię trendu, powinieneś przypomnieć sobie słowa mojego przyjaciela i mentora Brada: „Nic nie trwa wiecznie”. Zaczynaj zwracać uwagę na znaki i ustal, czy trwający trend nie zacznie niedługo dobiegać końca. Następnie musisz zewrzeć swoje zlecenia zatrzymania straty, aby chronić osiągnięte przez siebie zyski i utrzymać to, co zdobyłeś.

Rysunek 7.1 przedstawia wykres godzinowy euro, które znajduje się w trendzie wzrostowym i odbija się od linii tego trendu. Widać na nim także, jak wygląda przełamanie linii trendu. Byki tracą siły, a kontrolę nad rynkiem przejmują niedźwiedzie, przełamując linię trendu.

Rysunek 7.1. EUR/USD (wykres godzinowy)

Gdy kontrola nad rynkiem przechodzi z rąk byków w ręce niedźwiedzi lub odwrotnie, linie trendu są przełamywane. Gdybyś na przedstawionym wykresie był bykiem i nadal utrzymywał swoją pozycję podczas zmiany trendu, rynek zacząłby odbierać Ci wszystkie zyski, którymi wcześniej Cię obdarzył.

STREFY KUPNA I SPRZEDAŻY

Linie trendu oddzielają strefy kupna od stref sprzedaży. *Strefa kupna* to przestrzeń powyżej linii trendu, natomiast *strefa sprzedaży* to przestrzeń poniżej tej linii — zarówno wtedy, gdy rynek rośnie, jak i wtedy, gdy spada (patrz rysunek 7.2).

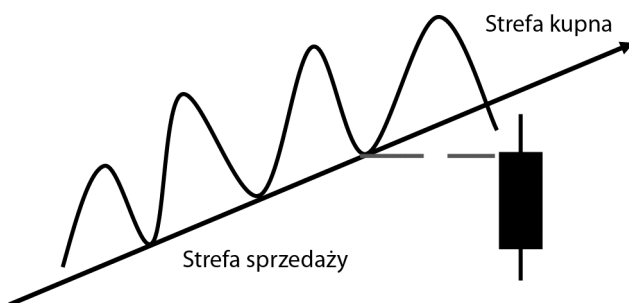
Rysunek 7.2

Gdy rynek znajduje się ponad jakąś linią trendu, to jest w strefie kupna i inwestorzy poszukują najlepszego miejsca do rozpoczęcia zakupów. Kiedy rynek znajduje się poniżej linii trendu, inwestorzy poszukują najlepszego miejsca, aby otworzyć krótką pozycję. Jeżeli inwestor zajmuje długą pozycję, a rynek zaczyna przełamywać linię trendu, wewnętrzną, zewnętrzną czy długoterminową, to inwestor może rozważyć wyjście z rynku albo odwrócenie swojej pozycji. Jeżeli inwestor zajmuje długą pozycję i czeka na zwrot rynku, najlepszym miejscem, aby zacząć rozważać zmianę pozycji na krótką, będzie punkt, w którym po przełamaniu linii trendu wzrostowego rynek wkracza w strefę sprzedaży, jak pokazano na rysunku 7.1.

STREFA SPRZEDAŻY

Aby pomóc Ci rozpoznać oznaki zbliżającego się zakończenia trendu, chciałbym krok po kroku przedstawić proces wchodzenia rynku w strefę sprzedaży. Rysunek 7.3 (będący graficzną ilustracją) i rysunek 7.1 (przedstawiający rzeczywisty rynek) ukazują świecę spadkową, wchodzącą w strefę sprzedaży.

Kiedy rynek wkracza w strefę sprzedaży...

Copyright 2005 by Market Traders Institute, Inc.

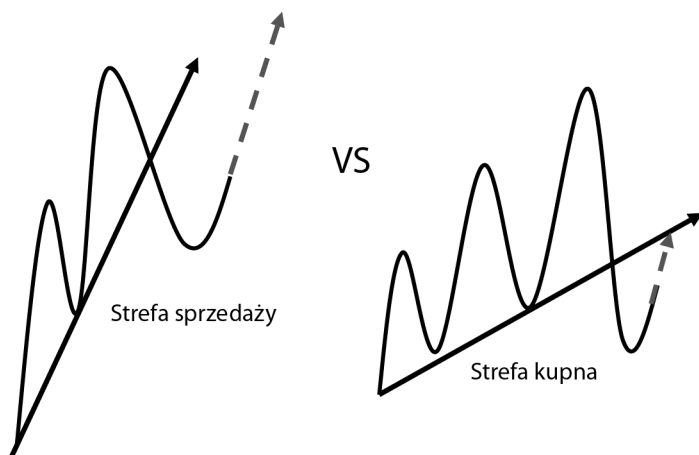
Rysunek 7.3

Ważne jest jednak, aby zapamiętać, że jeżeli podczas wchodzenia rynku w strefę sprzedaży w miejscu przełamania linii trendu pojawi się świeca wzrostowa, a nie spadkowa, to rynek nadal pozostaje potencjalnie wzrostowy. Co więcej, jeśli wzrostowa formacja świecowa pojawi się krótko po tym, jak rynek wkroczy w strefę sprzedaży, istnieje duże prawdopodobieństwo, że rynek nadal znajduje się w trendzie wzrostowym i kanał transakcyjny może się przesuwać.

Bardzo ważnym sygnałem, który należy uwzględnić, gdy rynek przełamuje linię trendu, jest kąt linii trendu (patrz rysunek 7.4). Inwestorzy myślą i działają w oparciu o rachunek prawdopodobieństwa i dane procentowe, stale monitorując, czy prawdopodobieństwo określonego zachowania rynku jest wysokie, czy niskie. Gdy linia trendu zostaje przeniknięta, a rynek wchodzi w strefę kupna lub sprzedaży, kąt linii trendu w wielu wypadkach określa, czy rynek wykona następnie zwrot, czy nie.

Gdy rynek przełamuje linię trendu wzrostowego i wchodzi w strefę sprzedaży, należy zawsze poświęcić chwilę i sprawdzić kąt linii trendu. Odwrotna strona linii trendu wzrostowego działa teraz jako opór. Jeśli rynek zacznie znowu rosnać, będzie zmuszony przełamać tę odwrotną

*Kąt linii trendu może określić
prawdopodobieństwo zwrotu*

Copyright 2005 by Market Traders Institute, Inc.

Rysunek 7.4

stronę linii trendu, czyli opór. Jeśli odwrotna strona linii trendu znajduje się poniżej ostatniego szczytu, istnieje 80-procentowe prawdopodobieństwo dalszych spadków i odwrócenia trendu. Jeśli znajduje się ona powyżej ostatniego szczytu, istnieje 80% szans, że kontynuowany będzie rajd.

Z upływem czasu linia trendu przesuwa się w górę, a opór przesuwa się razem z nią. Jeśli znajduje się powyżej ostatniego szczytu, istnieje silna możliwość kontynuacji rajdu i może nastąpić wzrostowe przesunięcie kanału trendowego, co widać na rysunku 7.6. Jeśli jednak znajduje się ona poniżej ostatniego szczytu, istnieje duża szansa na spadek (patrz rysunek 7.5).

Gdy kanał się przesuwa, strefy kupna i sprzedaży także się przesuują. Rynek wkracza obecnie w strefę sprzedaży dawnej linii trendu wzrostowego oraz w strefę kupna nowej linii trendu wzrostowego. Sam fakt, że rynek wkracza w strefę sprzedaży, nie oznacza, że trend wygaś. Z rozdziału 6. dowiedziałeś się o zewnętrznych i wewnętrznych liniach trendu oraz o tym, że jeżeli wewnętrzna linia trendu zostanie przełamana, rynek zwykle podąża w kierunku zewnętrznej linii trendu, a następnie odbija się z powrotem w górę. Zewnętrzna linia trendu jest dla rynku szczególnie istotna.

Najsilniejszym sygnałem zwrotu, czyli tego, że trend wzrostowy wygaś, jest sytuacja, gdy rynek wraca do ostatniego istotnego poziomu wsparcia. Kiedy rynek przełamuje zewnętrzną linię trendu wzrostowego, rozkład

Rysunek 7.5. EUR/USD (wykres dzienny)

Rysunek 7.6. USD/JPY (wykres czterogodzinny)

prawdopodobieństw zmienia się z 80% dla kontynuacji wzrostów na 60% dla kontynuacji wzrostów i 40% dla kontynuacji spadków. Gdy rynek powraca do istotnego poziomu wsparcia, 80-procentowe prawdopodobieństwo kontynuacji wzrostów zmienia się w identyczne prawdopodobieństwo kontynuacji spadków.

OTWIERANIE KRÓTKIEJ POZYCJI NA RYNKU, GDY WKRACZA ON W STREFĘ SPRZEDAŻY

Pomimo prawdopodobieństw i wskaźników procentowych, które rynek Ci zapewnia, pamiętaj, że robi on, co chce, wtedy kiedy chce. W chwili obecnej dysponujesz narzędziami służącymi do określania przewidywanych ruchów rynku, którymi są:

1. Wskaźniki ekonomiczne i systemy transakcyjne
2. Formacje świecowe
3. Wsparcie i opór
4. Trendy i linie trendu
5. Strefy kupna i sprzedaży

Każda transakcja wiąże się z ryzykiem i należy ją przeprowadzać, odpowiednio zarządzając kapitałem, o czym opowiem w kolejnych rozdziałach. Jeśli zależy Ci na tym, aby otworzyć krótką pozycję na rynku, gdy wkracza on w strefę sprzedaży, musisz uwzględnić potencjalną stratę, gdyby transakcja się nie powiodła. Zawsze uważałem, że najlepszym sposobem ochrony własnych finansów na wypadek, gdyby transakcja się nie powiodła, jest umieszczenie zlecenia zatrzymania straty powyżej ostatniego szczytu oporu, jak widać na rysunku 7.7.

Nie powinieneś ryzykować bardziej, niż to konieczne, i doprowadzać do sytuacji, w której pozostanie Ci wyłącznie nadzieja, że rynek wróci. Jeśli byki zdobędą szczyt, jest więcej niż prawdopodobne, że będą kontynuowały swój rajd, zdobywając w tej grze kolejne szczyty. Może nawet nastąpić przesunięcie kanału trendu wzrostowego, a nie chciałbyś chyba inwestować w kierunku przeciwnym do trendu. Jeśli ostatni szczyt oporu nie spełnia Twoich oczekiwań w kontekście zarządzania kapitałem, zaczekaj, aż rynek wykona ostatni rajd i uderzy w odwrotną stronę linii trendu wzrostowego, jak pokazano na rysunku 7.7.

Rysunek 7.7. USD/JPY (wykres godzinowy)

STREFA KUPNA

Strefa kupna funkcjonuje identycznie jak strefa sprzedaży, tylko w przeciwnym kierunku. Pozwól, że krok po kroku przeprowadzę Cię przez ugięcie trendu spadkowego, abyś mógł zobaczyć, jak rynek wkracza w strefę kupna. Na rysunku 7.8 widać świecę wzrostową, wchodzącą w strefę kupna.

Należy zrozumieć, że jeżeli podczas wchodzenia rynku w strefę kupna niezwłocznie po przełamaniu linii trendu pojawi się świeca spadkowa (jak widać na rysunku 7.9), rynek może nadal potencjalnie zachować sentyment spadkowy.

Bardzo ważnym sygnałem, który należy uwzględnić, gdy rynek przełamuje linię trendu spadkowego, jest kąt linii trendu (patrz rysunek 7.10). Gdy linia trendu zostanie przeniknięta, a rynek wchodzi w strefę kupna lub sprzedaży, kąt linii trendu w wielu wypadkach decyduje, czy rynek wykona następnie zwrot, czy nie.

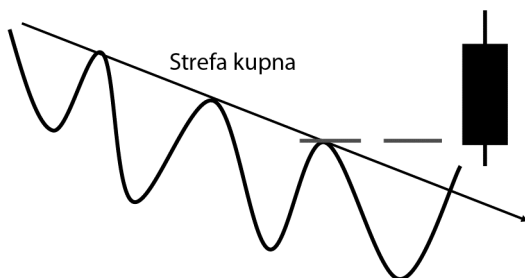
Gdy rynek przełamuje linię trendu spadkowego i wchodzi w strefę kupna, dobrze jest przede wszystkim sprawdzić kąt linii trendu. Odwrotna strona linii trendu spadkowego działa teraz jako wsparcie. Spróbuj ustalić, czy od tego momentu rynek będzie nadal nurkował, czy linia trendu spadkowego

Rysunek 7.8. USD/JPY (wykres godzinowy)

Gdy rynek wraca w strefę kupna...

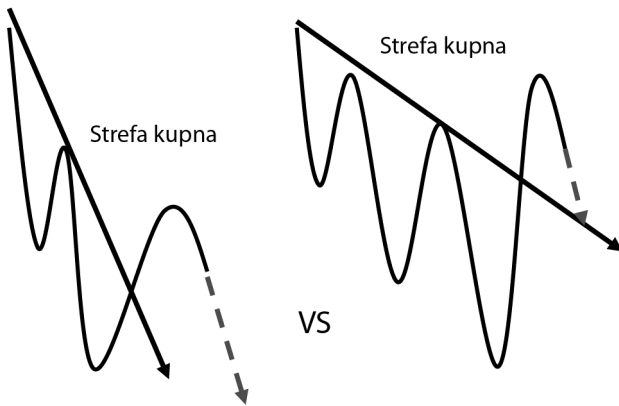

Copyright 2005 by Market Traders Institute, Inc.

Rysunek 7.9

znajdzie się niżej niż ostatni szczyt. Jeśli rynek zacznie znowu spadać, będzie zmuszony przełamać tę odwrotną stronę linii wsparcia. Jeśli odwrotna strona linii trendu znajduje się powyżej ostatniego dołka, istnieje 80-procentowe prawdopodobieństwo zwrotu i nowego rajdu w górę. Jeśli znajduje się ona niżej, istnieje 80% szans, że spadki będą kontynuowane i być może nastąpi przesunięcie kanału trendowego. Odwrotna strona linii trendu

*Kąt linii trendu może określać
prawdopodobieństwo zwrotu*

Copyright 2005 by Market Traders Institute, Inc.

Rysunek 7.10

spadkowego działa jako wsparcie i z czasem przesuwa się w dół, a wsparcie przesuwa się razem z nią. Jeśli linia przebiega poniżej ostatniego dołka, istnieje duże prawdopodobieństwo kontynuacji spadków i może nastąpić spadkowe przesunięcie kanału trendowego (patrz rysunek 7.11). Jeśli przebiega ona poniżej ostatniego szczytu, mamy do czynienia z dużym prawdopodobieństwem rajdu, jak widać na rysunku 7.12.

Warto zauważyć, że gdy kanał trendu spadkowego się przesuwa, strefy kupna i sprzedaży także się przesuują. Rynek wkracza obecnie w strefę kupna dawnej linii trendu spadkowego i w strefę sprzedaży nowej linii trendu spadkowego. Sam fakt, że rynek wkracza w strefę kupna, nie oznacza, że trend wygasł. Nie zapominaj, że jeżeli wewnętrzna linia trendu spadkowego została przełamana, rynek zwykle podąża w kierunku jego linii zewnętrznej, a następnie odbija się z powrotem w dół. Zewnętrzna linia trendu spadkowego jest dla rynku szczególnie istotna.

Najsilniejszym sygnałem zwrotu lub tego, że trend spadkowy wygasł, jest sytuacja, w której rynek wraca do ostatniego istotnego poziomu oporu. Kiedy rynek przełamuje zewnętrzną linię trendu spadkowego, rozkład prawdopodobieństw zmienia się z 80% dla kontynuacji spadków na 60% dla kontynuacji spadków i 40% dla kontynuacji wzrostów. Gdy rynek powraca do istotnego poziomu oporu, 80-procentowe prawdopodobieństwo kontynuacji spadków zmienia się w takie samo prawdopodobieństwo wzrostów.

Rysunek 7.11. USD/JPY (wykres godzinowy)

Rysunek 7.12. USD/JPY (wykres godzinowy)

ZAJMOWANIE NA RYNKU POZYCJI DŁUGIEJ, GDY WKRACZA ON W STREFĘ KUPNA

Kiedy rynek wkracza w strefę kupna, wchodzimy na niego, zajmując długą pozycję i składając ochronne zlecenie zatrzymania straty poniżej ostatniego najniższego poziomu wsparcia (patrz rysunek 7.13).

Rysunek 7.13. USD/JPY (wykres godzinowy)

PODSUMOWANIE

Znajomość stref kupna i stref sprzedaży może znacznie wspomóc Twoje dążenia do sukcesu w sferze inwestowania; nie wszystkie jednak przełamania linii trendu zapewniają okazje do przeprowadzenia transakcji. Aby stać się specjalistą w dziedzinie analizy technicznej, powinieneś wyrobić w sobie pewnego rodzaju wyobraźnię przestrzenną — musisz nauczyć się widzieć na sposób trójwymiarowy i umieć wyobrazić sobie przyszłe ruchy rynku. Musisz pamiętać, że ruchy rynku w krótszym horyzoncie czasowym kontrolowane są przez ruchy w horyzoncie dłuższym. Nie wszystkie trendy są wyraźne i nie wszystkie strefy kupna i sprzedaży są oczywiste. Jeśli więc sytuacja na rynku jest dla Ciebie niejasna, trzymaj się od niego z daleka.

To niezwykle, ale zdrowy rozsądek nie jest wcale tak powszechnie spotykany, jak mogłoby się wydawać. Niemniej jednak podczas inwestowania zdrowy rozsądek będzie Ci niezwykle potrzebny.

Pewnego lata pracowałem w naszym południowoafrykańskim biurze w Johannesburgu. Za budynkiem, w którym znajduje się biuro, jest piękny park z małym strumieniem i oczkiem wodnym, w którym bawią się dzieci. Pewnego dnia przyszedłem do pracy podczas ogromnej ulewy. Ten delikatny strumyk zmienił się w ryczącą rzekę, a oczko wodne wystąpiło z brzegów. Pomyślałem sobie: „O rety, woda była wczoraj krystalicznie czysta, a dziś wygląda na bardzo niebezpieczną”.

Gdyby to oczko wodne było Twoim ulubionym miejscem kąpieli i planowałbyś, że po szkole pójdziesz tam z przyjaciółmi, to czy widząc mulistą wodę i wiry, nadal zamierzałbyś tam wskoczyć? Mam nadzieję, że zdrowy rozsądek podpowiedziałyby Ci, aby tego nie robić! Przełamanie linii trendu to ogromna pokusa, aby wejść na rynek i podążać z nowym trendem. Jako początkujący inwestor nie powinieneś się jednak zadowalać jednym powodem przemawiającym za tym, aby wejść na rynek — powinieneś znaleźć tyle powodów, ile tylko się da.

Jeśli masz wątpliwości, trzymaj się z daleka!

SKOROWIDZ

A

akumulacja, 196
analiza danych fundamentalnych, 179
analiza fundamentalna, 229
analiza techniczna, 229
ASIC, 88
Ask Rate, *Patrz* cena ask

B

Base Currency, *Patrz* waluta bazowa
Bear Market, *Patrz* rynek niedźwiedzia
Bearish Engulfing Lines, *Patrz* objęcie bessy, formacja świecowa
Bid/Ask Spread, *Patrz* spread między ceną bid a ceną ask
bilans handlowy, 192
bracketing, 186, 196
Bretton Woods Agreement of 1944, *Patrz* Bretton Woods, porozumienie z 1944
Bretton Woods, porozumienie z 1944, 33, 230
broker, 37, 229
Bull Market, *Patrz* rynek byka
Bullen, Dawid, 87
Bullish Doji Star, *Patrz* wzrostowa gwiazda doji, formacja świecowa
Bullish Engulfing Lines, *Patrz* objęcie hossy, formacja świecowa
byki, 39, 40
pułapki, 204

C

Candlestick Chart, *Patrz* wykresy świecowe
CCI, *Patrz* indeks zaufania konsumentów
cena ask, 229
cena spot, 229
ceny produkcji sprzedanej przemysłu, 192
Chicago Mercantile Exchange, 64
Chicago PMI, *Patrz* indeks produkcji w okręgu Chicago
ciąg liczbowy Fibonacciego, 150-156, 158, 161, 164, 176, 177
Clearing, *Patrz* wyczyszczenie
CME, *Patrz* Chicago Mercantile Exchange
Commission, *Patrz* prowizja
core CPI, 190
CPI, *Patrz* wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych
currency, *Patrz* waluta
Currency Risk, *Patrz* ryzyko walutowe

D

dane fundamentalne, 180, 182, 203
amerykańskie, 190
analiza, 179
znaczenie, 189
zwiększone ryzyko inwestowania, 187

Dark Cloud Cover, *Patrz* zasłona
ciemnej chmury, formacja świecowa
data transakcji, 229
Day Trading, *Patrz* inwestowanie
jednosesyjne
dealer, 229
depozyt początkowy, 229
długonogie doji, formacja świecowa, 70
długoterminowi inwestorzy, 36
dni handlu, 185
dni trendu, 185
Doji Star, *Patrz* gwiazda doji,
formacja świecowa
doji, formacja świecowa, 71
dołek, 68
identyfikowanie, 91
Double Doji, *Patrz* podwójne doji,
formacja świecowa
Dragonfly Doji, *Patrz* wałka doji,
formacja świecowa
dźwignia, 38, 39

E

Economic Indicators, *Patrz* wskaźniki
ekonomiczne
euro, 230
wprowadzenie, 35
Europejski System Walutowy, 34, 35
Evening Star, *Patrz* gwiazda
wieczorna, formacja świecowa

F

Fed, *Patrz* Rezerwa Federalna
Federal Reserve, *Patrz* Rezerwa
Federalna
Fibonacci, Leonardo, 147, 149
Foreign Exchange, *Patrz* giełda
walutowa
foreign exchange market, 13
Forex, 13, 35, 36
początek, 33, 34
formacje świecowe, 65, 69, 70
długonogie doji, 70
doji, 71

gwiazda, 70
gwiazda doji, 70
gwiazda poranna, 69, 72, 73
gwiazda wieczorna, 70, 78, 80
harami, 71
młot, 69
nagrobek doji, 70
objęcie bessy, 70, 78, 80
objęcie hossy, 69, 72, 73, 74, 76
podstawowe typy, 71, 72
podwójne doji, 71
przenikanie, 69
spadająca gwiazda, 70
szpulki, 71
tweezer bottom, 72, 76, 77
tweezer top, 78, 82
wałka doji, 70
wisielec, 69
wykorzystanie, 84
wzrostowa gwiazda doji, 69
wzrostowe, 72
zapowiadające spadki, 78
zasłona ciemnej chmury, 70

Fundamental Analysis, *Patrz* analiza
fundamentalna
FXCHIEF, 42

G

GDP, *Patrz* produkt krajowy brutto
giełda walutowa, 230
Good 'Till Cancelled Order, *Patrz*
zlecenie handlu po określonej cenie
gra, 89
obserwacja przebiegu, 100
zdobywanie punktów, 90
Gravestone Doji, *Patrz* nagrobek doji,
formacja świecowa
Green, Christopher, 157
GTC, *Patrz* zlecenie handlu po
określonej cenie
gwiazda doji, formacja świecowa, 70
gwiazda poranna, formacja świecowa,
69, 72, 73

gwiazda wieczorna, formacja
 świecowa, 70, 78, 80
 gwiazda, formacja świecowa, 70

H

Hammer, *Patrz* młot, formacja
 świecowa
 harami, formacja świecowa, 71
 Homma, Munehisa, 64

I

indeks kosztów utrzymania, 190
 indeks produkcji w okręgu Chicago,
 190
 indeks zaufania konsumentów, 190
 Initial Margin, *Patrz* depozyt
 początkowy
 Interbank rates, *Patrz* kursy walut
 na rynku międzybankowym
 inwestorzy
 długoterminowi, 36
 jak zarabiają, 38
 rodzaje, 36
 spekulacyjni, 35, 36, 37
 wskazówki, 60
 inwestowanie
 jednosesyjne, 230
 poziomy, 43
 przestrzeganie zasad, 18
 rzeczywistość, 44
 w różnych horyzontach
 czasowych, 60
 w trend, 107
 I-TradeFX, 209

K

kanały trendowe, 127, 129
 kapitał, zarządzanie, 207, 213, 214, 215
 kierunek rynku, 52
 konsolidacja, 186, 203
 czynniki, 196, 197
 koszt transakcji, 230

kurs, 230
 kursy walut na rynku
 międzybankowym, 230

L

leverage, *Patrz* dźwignia
 likwidacja, 230
 Limit order, *Patrz* zlecenie z limitem
 ceny
 linia trendu, 51, 52, 111, 112
 błędne wyznaczanie, 118, 127
 długoterminowa, 112, 113, 115,
 117, 123, 125
 spadkowego, 120, 122, 123, 125,
 127
 wewnętrzna, 112, 113, 115, 117,
 123
 wyznaczanie, 112, 113
 wzrostowego, 113, 115
 zewnętrzna, 112, 113, 115, 116,
 117, 123, 125
 znaczenie, 129
 Liquidation, *Patrz* likwidacja
 Liquidity, *Patrz* płynność
 Long Position, *Patrz* pozycja długa
 Long-legged Doji, *Patrz* długonogie
 doji, formacja świecowa
 lot, 38
 zwykły, 38

M

Margin call, *Patrz* wezwanie
 do uzupełnienia depozytu
 Market risk, *Patrz* ryzyko rynkowe
 Market Traders Institute, 42
 Mark-to-Market, *Patrz* wycena
 rynkowa
 mechanizm węża w tunelu, 34
 MFW, *Patrz* Międzywalutowy
 Fundusz Walutowy
 Międzywalutowy Fundusz
 Walutowy, 33
 młot, formacja świecowa, 69

MTI, *Patrz* Market Traders Institute
 MTI charting package 4.0, 49, 51, 52, 100
 MTI Grade Your Trade Checklist, 61
 MTI Trend Scalper, 54
 MTI Trend Tracker, 55, 60

N

nagrobek doji, formacja świecowa, 70
 najkorzystniejsza amerykańska stopa procentowa, 230
 niedźwiedzie, 39, 40
 pułapki, 205
 notowanie, 230

O

objęcie bessy, formacja świecowa, 70, 78, 80
 objęcie hossy, formacja świecowa, 69, 72, 73, 74, 76
 OCO, *Patrz* zlecenie z likwidacją pozycji
 oferta, 230
 off-currencies, *Patrz* waluty egzotyczne
 Offer, *Patrz* oferta
 One Cancels the Order, *Patrz* zlecenie z likwidacją pozycji
 Open Order, *Patrz* zlecenie otwarte
 Open Position, *Patrz* otwarta pozycja
 opór, 93, 94, 230
 oscylatory, 52
 OTC, *Patrz* rynek pozagiełdowy
 otwarta pozycja, 230
 Over the Counter, *Patrz* rynek pozagiełdowy
 overnight, 230

P

para walutowa, 36
 Pescento, Larry, 148
 Philadelphia Fed, 192
 Piercing Line, *Patrz* przenikanie, formacja świecowa

Pips, *Patrz* pipsy
 pipsy, 37, 38, 230
 płynność, 230
 płynny kurs, 34
 podwójne doji, formacja świecowa, 71
 Position, *Patrz* pozycja
 poślizg, 41
 poziomy wsparcia, 231
 pozycja, 231
 pozycja długa, 231
 pozycja krótka, 231
 PPI, *Patrz* ceny produkcji sprzedanej przemysłu
 Price Interest Points, *Patrz* pipsy
 produkt krajowy brutto, 191
 proporcje Fibonacciego, 156
 prowizja, 231
 przenikanie, formacja świecowa, 69

Q

Quote, *Patrz* notowanie

R

raport o sytuacji zatrudnienia, 191
 Rate, *Patrz* kurs
 reguły Fibonacciego, 148, 149
 Resistance, *Patrz* opór
 Rezerwa Federalna, 231
 Risk, *Patrz* ryzyko
 Risk Management, *Patrz* zarządzanie ryzykiem
 Roll-Over, 231
 rozliczenie, 231
 rozszerzenia Fibonacciego, 175
 rynek
 11 września 2001 r., 169, 170, 171, 172
 byka, 231
 gotówkowy, 35
 międzybankowy SPOT, 35
 niedźwiedzia, 231
 pozagiełdowy, 231

ryzyko, 216, 231
 rynkowe, 231
 walutowe, 231

S

Settlement, *Patrz* rozliczenie
 Shooting Star, *Patrz* spadająca gwiazda, formacja świecowa
 Short Position, *Patrz* pozycja krótka
 skracanie rynku, 97, 98
 slippage, *Patrz* poślizg
 smithsoniańska, umowa, 34
 spadająca gwiazda, formacja świecowa, 70
 spekulacyjni inwestorzy, 35, 36, 37
 spinning tops, *Patrz* szpulki, formacja świecowa
 Spot Price, *Patrz* cena spot
 spread, 37, 231
   między ceną bid a ceną ask, 231
 sprzedaż detaliczna, 192
 sprzedaż domów na rynku wtórnym, 191
 sprzedaż nowych domów, 192
 standard złota, 34
 star, *Patrz* gwiazda, formacja świecowa
 stelaż, 200
 sterling, 231
 Stop Loss Order, *Patrz* zlecenie zatrzymania straty
 stopy procentowe, 183
 strategia transakcyjna, 50, 60
 strategie inwestycyjne, 198, 200, 203
 strefy kupna, 135, 140
   zajmowanie pozycji długiej, 144
 strefy sprzedaży, 135, 136
   otwieranie krótkiej pozycji, 139
 Support Levels, *Patrz* poziomy wsparcia
 sygnały kupna, 72, 73, 76
 sygnały sprzedaży, 78, 80, 82
 system transakcyjny, 50, 55

szczyt, 67
   identyfikowanie, 91
 szpulki, formacja świecowa, 71

Ś

światowe systemy gospodarcze, 187
 świece japońskie, 63
   historia, 63, 64
   odczytywanie, 65
   podstawowe typy, 71, 72
   rozróżnianie, 69

T

Technical Analysis, *Patrz* analiza techniczna
 Transaction Cost, *Patrz* koszt transakcji
 Transaction Date, *Patrz* data transakcji
 trend, 107, 108, 133
   agresywny, 113
   boczny, 56, 57, 196
   kanały trendowe, 127, 129
   rozpoznawanie, 113
   spadkowy, 127, 167
   wewnątrz trendu, 127
   wzrostowy, 166
 tweezer bottom, formacja świecowa, 72, 76, 77
 tweezer top, formacja świecowa, 78, 82

U

umowa smithsoniańska, 34
 US Prime Rate, *Patrz* najkorzystniejsza amerykańska stopa procentowa

W

waluta, 231
 waluta bazowa, 231
 waluty egzotyczne, 37, 189
 wałka doji, formacja świecowa, 70

- wezwanie do uzupełnienia depozytu, 232
- wisielec, formacja świecowa, 69
- worse fill, 41
- wskazówki transakcyjne, 60
- wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, 190
- wskaźniki ekonomiczne, 232
- wskaźniki transakcyjne, 52, 54
  - ustalanie pozycji wyjścia, 58
  - ustalanie punktu wejścia, 53
- wsparcie, 93, 94
- współczynniki rozszerzenia, 158
- współczynniki zniesienia, 158
- wycena rynkowa, 232
- wyczyszczenie, 232
- wykresy świecowe, 64, 65, 232
  - odczytywanie, 66
- wzrostowa gwiazda doji, formacja świecowa, 69
- zarządzanie ryzykiem, 232
- zasada złotego prostokąta, 156
- zasłona ciemnej chmury, formacja świecowa, 70
- zlecenie
  - handlu po określonej cenie, 232
  - otwarte, 232
  - rodzaje, 40
  - z likwidacją pozycji, 41, 232
  - z limitem ceny, 41, 232
  - zatrzymania straty, 41, 233
  - zawarcia transakcji po cenie rynkowej, 40, 41
- złota proporcja, 157
- zmiana zatrudnienia w sektorze pozarolniczym, 191
- zniesienia Fibonacciego, 174, 175

Z

- zajmowanie pozycji krótkiej, 98
- zamówienia na dobra trwałe, 190
- zarządzanie kapitałem, 207, 213, 214, 215

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

-
1. ZAREJESTRUJ SIĘ
  2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
  3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

10 fundamentalnych zasad gry na rynku Forex

Strategie osiągnięcia zysku

Witaj w krainie Foreksa!

Międzynarodowy rynek walutowy oferuje niezwykle okazje finansowe wszystkim, którzy są gotowi na przeżycie zyskowej przygody. Dzięki oszałamiająco szybkiemu rozwojowi technologii oraz powszechnemu dostępowi do internetu również i Ty możesz samodzielnie handlować walutami — 24 godziny na dobę przez pięć dni w tygodniu. Kluczem do sukcesu jest odpowiednie przygotowanie. Odkrycie oraz dokładne zbadanie wielu aspektów funkcjonowania Foreksa, opisanych w tej książce, zajęło autorowi całe lata. Ty otrzymujesz tę wiedzę w pigułce wraz ze skutecznymi strategiami inwestycyjnymi.

„Każdy inwestor poszukuje świętego Graala, tej maleńkiej, prawdziwej i dokładnej informacji, która działa zawsze! W mojej własnej podróży w świat inwestowania odkryłem, że święty Graal to wiedza, **kiedy i dlaczego należy wejść na rynek** oraz **kiedy i dlaczego należy się wycofać**. Jeśli potrafisz nauczyć się **kiedy i dlaczego**, będziesz w stanie sprawić, aby rynek pracował dla Ciebie i umożliwił Ci maksymalne wykorzystanie potencjalnego zysku z każdego jego ruchu. Gdy Ci się to uda, odkryjesz własnego świętego Graala inwestowania! Wierzę, że ta książka może stać się Twoim świętym Graalem, jeśli jej to umożliwisz!”

(ze wstępu autora)

książki**klasy**business

Nr katalogowy: 8460

Księgarnia internetowa:
<http://onepress.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

one
p r e s s

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://onepress.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
• <http://onepress.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach:
• <http://onepress.pl/nowosci>

Hellon SA
ul. Kołłąszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: onepress@onepress.pl
<http://onepress.pl>

ISBN 978-83-246-3655-6

9 788324 636556

Cena: 59,00 zł